



***DIAGNOZA ZDROWOTNA MIESZKAŃCÓW
POWIATU DRAWSKIEGO ZE SZCZEGÓLNYM
UWZGLĘDNIENIEM OSÓB STARSZYCH***

Drawsko Pomorskie, 13 czerwca 2019

Spis treści

1. WPROWADZENIE	3
2. CHARAKTERYSTYKA POWIATU DRAWSKIEGO	4
2.1. Sytuacja demograficzna.....	5
2.2. Infrastruktura oraz zasoby systemu ochrony zdrowia	9
3. SYTUACJA ZDROWOTNA MIESZKAŃCÓW POWIATU DRAWSKIEGO	27
3.1. Zgony wg przyczyn	28
3.2. Zachorowania na nowotwory złośliwe	28
3.3. Stan zdrowia ludności - zachorowania na wybrane choroby.....	30
3.4. Epidemiologia chorób zakaźnych.....	33
3.5. Struktura niepełnosprawności według stopnia i przyczyny	35
3.6. Pomoc społeczna.....	38
4. INFRASTRUKTURA POMOCY ŚRODOWISKOWEJ DLA OSÓB STARSZYCH	39
4.1. Hospicja domowe	39
4.2. Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne.....	39
4.3. Świadczenia Zespołu Długoterminowej Opieki Domowej dla pacjentów wentylowanych mechanicznie	39
4.4. Świadczenia w Pielęgniarskiej Opiece Długoterminowej Domowej..	39
4.5. Uniwersytety Trzeciego Wieku.....	40
4.6. Kluby Seniora.....	40
4.7. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów	40
5. PODSUMOWANIE	41

1. WPROWADZENIE

Badanie stanu zdrowia i określanie potrzeb zdrowotnych mieszkańców powiatu drawskiego jest punktem wyjścia dla założonych celów statutowych podmiotów, mających za zadanie ochronę i promocję zdrowia.

Niniejsza diagnoza ma za zadanie rozpoznanie stanu zdrowotnego mieszkańców Powiatu z uwzględnieniem osób starszych oraz wskazanie ewentualnych potrzeb zdrowotnych.

Istotne jest zwrócenie uwagi na przemiany demograficzne i społeczne na terenie naszego powiatu, z perspektywy zapotrzebowania na wsparcie oferowane starszym mieszkańcom powiatu poprzez dostępną infrastrukturę. Jednym z poważnych problemów wśród osób starszych jest sytuacja zdrowotna oraz utrudniony dostęp do rehabilitacji i skutecznego leczenia.

Jak wiemy zdrowie to najwyższa wartość jak i dobro społeczne. Dobrze funkcjonująca i odpowiadająca potrzebom lokalnej społeczności opieka zdrowotna jest przedmiotem każdego samorządu, który przyjmuje na siebie odpowiedzialność za jakość i poziom zaspakajania potrzeb.

Dokumentem wyznaczającym cele i kierunki polityki ochrony zdrowia jest Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020, którego celem strategicznym jest wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu.

2. CHARAKTERYSTYKA POWIATU DRAWSKIEGO

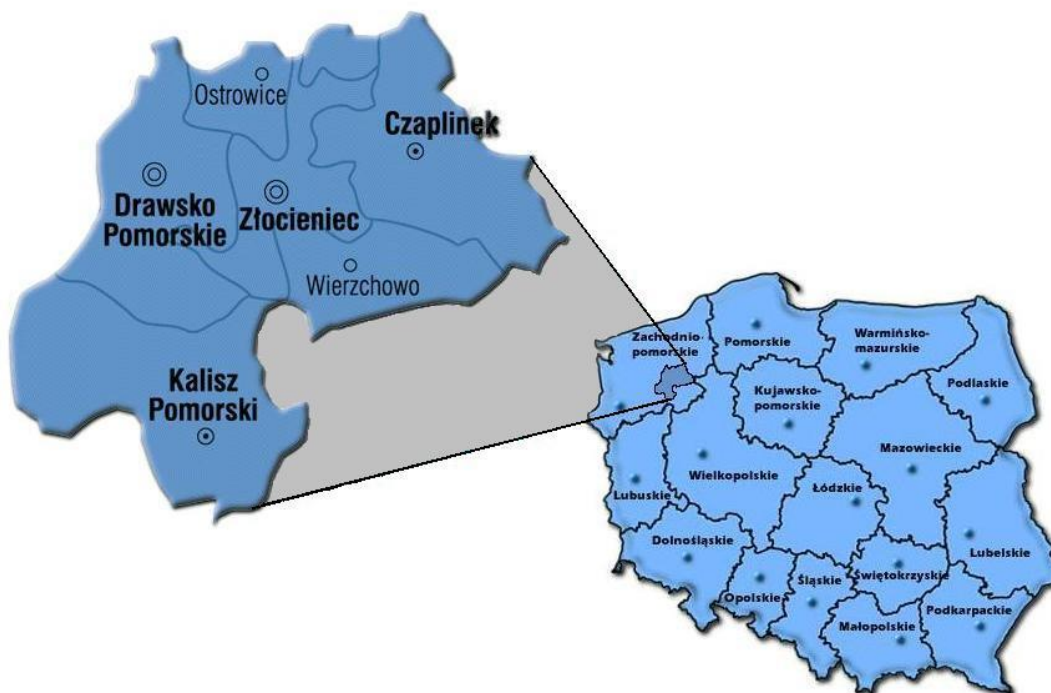
Powiat drawski utworzony został w 1999 r., położony jest w północno-zachodniej Polsce, w województwie zachodniopomorskim.

W skład powiatu wchodzi cztery gminy miejsko-wiejskie: Czaplinek, Drawsko Pomorskie, Kalisz Pomorski, Złocieniec oraz jedna gmina wiejska Wierzchowo. 1 stycznia 2019 roku nastąpiła likwidacja gminy Ostrowice.

Powiat drawski graniczy z siedmioma powiatami: choszczeńskim, łobeskim, stargardzkim, szczecineckim, świdwińskim, wałeckim, złotowskim. Powierzchnia powiatu wynosi 1764 km². Obszar ten pod względem ukształtowania i rzeźby powierzchni, charakteryzuje się licznymi wzniesieniami i dolinami polodowcowymi. Teren powiatu obfituje w liczne jeziora (m.in. jezioro Drawsko - drugie pod względem głębokości jezioro w Polsce) oraz rzeki.

Powiat drawski zamieszkuje ponad 57 000 mieszkańców. Dzięki walorom turystycznym gmin wchodzących w skład powiatu, w okresie letnim liczba ludności zwiększa się nawet do 40%.

Struktura przedsiębiorstw występujących na terenie powiatu ze względu na wielkość kształtuje się stabilnie, z wyraźną dominacją mikro- i małych przedsiębiorstw. Gospodarka powiatu drawskiego charakteryzuje się działalnością taką jak: rolnictwo, przetwórstwo rolno-spożywcze; w przemyśle dominują branże: drzewna, odzieżowa i budowlana. W widoczny sposób rozwija się rzemiosło i drobna wytwórczość.



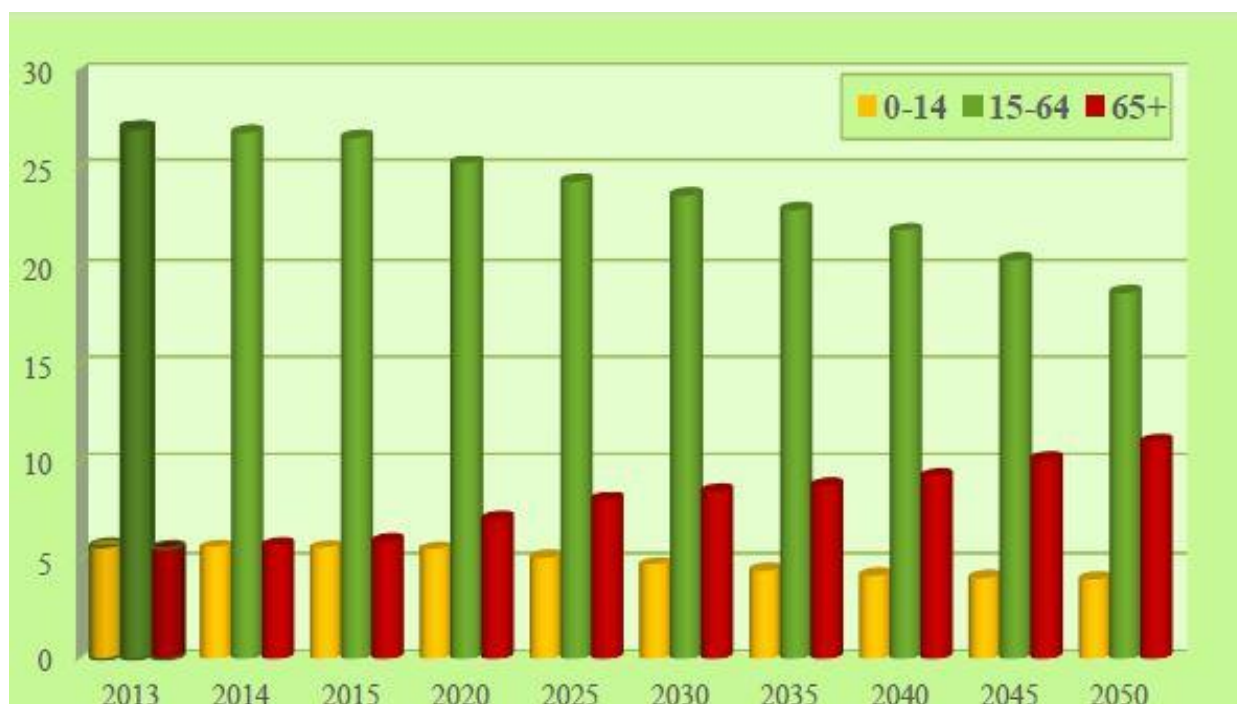
Źródło: www.powiatdrawski.pl

2.1. Sytuacja demograficzna

W wielu krajach europejskich zaobserwować można bardzo niski lub ujemny przyrost naturalny. Obserwowana jest niska płodność oznaczająca mniejszą liczbę urodzeń oraz mniejszą liczbę potencjalnych matek w przyszłości. Korzystne zmiany umieralności, które przekładają się na dłuższe życie, powodują zwiększenie liczby osób starszych w populacji. Migracje zagraniczne dotyczą głównie ludzi młodych, co wpływa na dalsze zmiany struktury ludności. Zatem działanie czynników takich jak płodność, umieralność migracje, a także wpływ wyżu i niżu demograficznego z przeszłości, determinują strukturę wieku społeczeństwa.

W Polsce z roku na rok obserwujemy spowolnienie rozwoju demograficznego, a także znaczące zmiany w strukturze wieku mieszkańców. Dane Głównego Urzędu Statystyczne wskazują, że znacznie zmniejsza się liczba dzieci i osób dorosłych, natomiast zwiększa liczba osób starszych.

Wykres 1. Prognozowana liczba ludności w Polsce w podziale na grupy wiekowe (w mln).

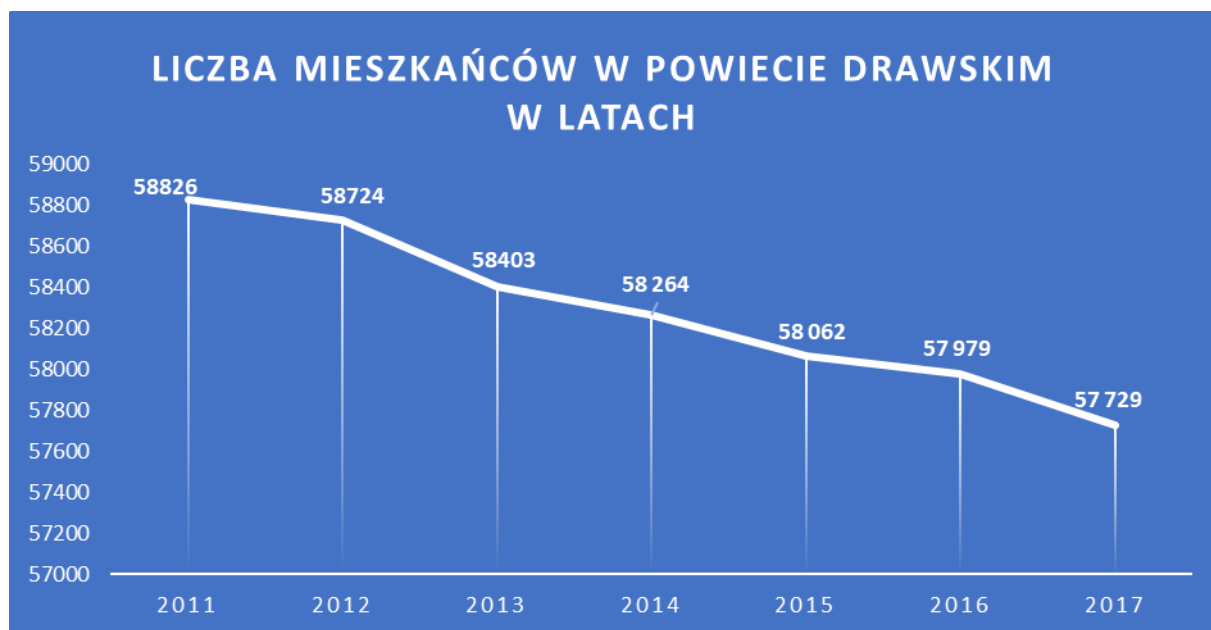


Źródło: Sytuacja demograficzna osób starszych i konsekwencje starzenia się ludności Polski w świetle prognozy na lata 2014-2050, GUS.

2.1.1. Sytuacja demograficzna w powiecie drawskim

W powiecie drawskim również można zaobserwować zmniejszającą się liczbę ludności na przestrzeni czasu.

Wykres 2. Liczba mieszkańców w powiecie drawskim w latach 2011-2017



Źródło: GUS

Z poniższych tabel wynika, że liczba osób w wieku poprodukcyjnym na terenie powiatu z roku na rok wzrasta. Związane jest to z pogłębiającym się malejącym przyrostem naturalnym. Zauważalny jest również spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. Zwiększająca się liczba osób osiagających wiek emerytalny wpłynie na konieczność rozszerzenia usług medycznych z zakresu geriatry, opieki długoterminowej dla przewlekle chorych i dostosowanie ich do potrzeb populacji starszej grupy wiekowej.

Tab. 1. Liczba ludności w gminach powiatu drawskiego w latach 2014-2017

Gmina	2014	2015	2016	2017
Drawsko Pomorskie	16 534	16 437	16 335	16 252
Czaplinek	12 028	11 942	11 974	11 968
Kalisz Pomorski	7 365	7 349	7 406	7 397
Ostrowice	2 567	2 571	2 522	2 512
Wierzchowo	4 358	4 353	4 343	4 311
Złocieniec	15 412	15 410	15 399	15 289

Źródło: GUS

Analiza wykazuje spadek liczby ludności w 5 gminach w porównaniu do roku 2014. Tylko w gminie Kalisz Pomorski nastąpił przyrost ludności w porównaniu do roku 2014. W 2016 roku w gminach Czaplinek oraz Kalisz Pomorski widoczny był wzrost liczby ludności w porównaniu do lat 2014 i 2015, jednakże już w roku 2017 liczba ludności w tych gminach zmalała.

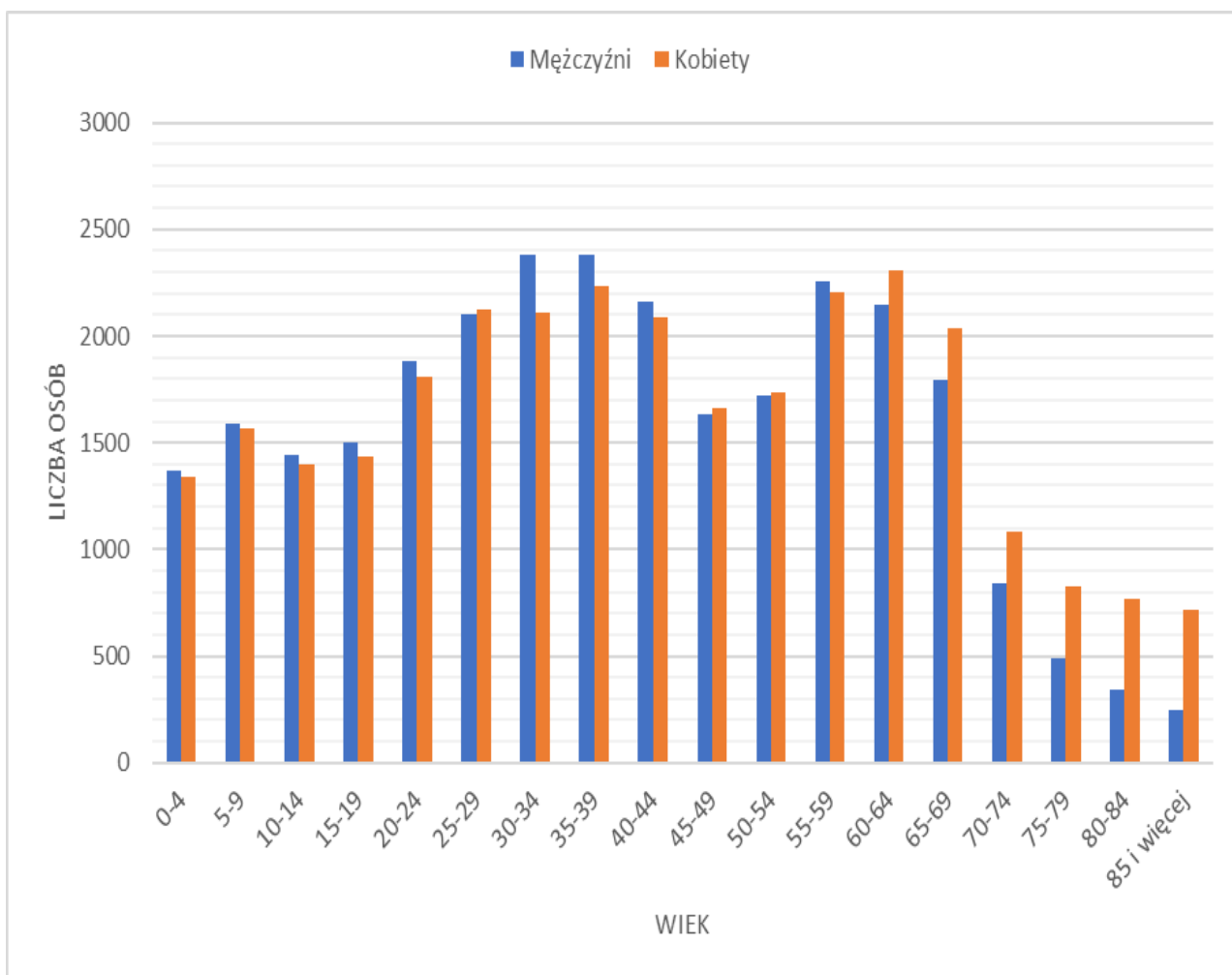
Tab. 2. Struktura demograficzna powiatu drawskiego z podziałem na płeć i ekonomiczne grupy wiekowe

Rok	Płeć		Ludność wg ekonomicznych grup wiekowych		
	Kobiety	Mężczyźni	Przedprodukcyjny (17 lat i mniej)	Produkcyjny	Poprodukcyjny
2014	29 679	28 585	10 928	37 167	10 169
2015	29 613	28 449	10 720	36 733	10 609
2016	29 559	28 420	10 562	36 386	11 031
2017	29 447	28 282	10 443	35 830	11 456

Źródło: GUS

W populacji powiatu drawskiego widoczna jest przewaga ilości kobiet. W latach 2014-2017 zauważalna jest malejąca liczba osób w wieku przedprodukcyjnym oraz produkcyjnym, wzrastała natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Analiza danych wskazuje, że kobiety nadwyżkę liczebną nad mężczyznami osiągnęły dopiero w wieku 45-49 lat i w coraz starszych grupach wiekowych przewaga liczebności kobiet się zwiększa.

Wykres 3. Ludność powiatu drawskiego w roku 2017 z podziałem na wiek i płeć.



Źródło: GUS

2.2. Infrastruktura oraz zasoby systemu ochrony zdrowia

(dane według Zachodniopomorskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Szczecinie)

Na terenie powiatu drawskiego funkcjonują następujące jednostki służby zdrowia :

1. Stacjonarna Opieka Zdrowotna

- Drawskie Centrum Specjalistyczne w Drawsku Pomorskim
- Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Specjalistyczny MSWiA w Złocięncu

2. Podstawowa Opieka Zdrowotna

- NZOZ „Zdrowie” w Drawsku Pomorskim
- Szpitale Polskie SA, Drawskie Centrum Specjalistyczne
- NZOZ „Medyk II” w Czaplinku
- NZOZ „Baltimed ” w Czaplinku
- NZOZ „Eskulap” w Wierzchowie
- NZOZ „Baltimed” w Kaliszu Pomorskim
- NZOZ „Salus” w Kaliszu Pomorskim
- NZOZ „Mysik-Med” w Złocięncu
- NZOZ „Medica” w Złocięncu
- NZOZ „Awimed” w Ostrowicach
- NZOZ „Awimed” w Nowym Worowie

Świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej udzielane są w dni powszednie, od poniedziałku do piątku, między godz. 8.00 a 18.00, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy. W pozostałych godzinach można skorzystać z nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej, która udzielana jest po godzinie 18.00 do 8.00 rano w dni powszednie oraz całodobowo w dni wolne od pracy. W powiecie drawskim znajdują się dwa punkty takiej opieki:

- Drawskie Centrum Specjalistyczne w Drawsku Pomorskim, ul. Bolesława Chrobrego 4
- Punkt medyczny w ramach umowy z Drawskim Centrum Specjalistycznym, Złocieniec, ul. Plac 650-Lecia 1.

3. Stomatologia podstawowa w ramach NFZ

CZAPLINEK

- Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Bogumił Koziński
- Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Irena Kazon
- Indywidualna Praktyka Lekarska Krzysztof Natkański

DRAWSKO POMORSKIE

- Indywidualna Praktyka Lekarska Maria Keller
- Indywidualna Praktyka Lekarska Renata Sulima-Skórka
- Indywidualna Praktyka Lekarska Magdalena Szmit

KALISZ POMORSKI

- Indywidualna Praktyka Lekarska Edyta Marciniak-Mądrzak
- Indywidualna Praktyka Lekarska Ryszard Wróbel

ZŁOCIENIEC

- Indywidualna Praktyka Lekarska Mirosława Modelska
- Indywidualna Praktyka Lekarska Barbara Szymańska
- Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Ryszard Zieliński

WIERZCHOWO

- Gabinet stomatologiczny Sylwia Rydel-Niżnik

4. Ambulatoryjna Specjalistyczna Opieka Medyczna

Poradnia chirurgiczna

- Drawskie Centrum Specjalistyczne – Drawsko Pomorskie, ul. Bolesława Chrobrego 4
- Prywatna Praktyka Lekarsko-chirurgiczna Stanisław Chrzanowski – Czaplinek, ul. Leśników 8
- NZOZ – Venamed – Kalisz Pomorski, ul. Wolności 14

Poradnia ortopedyczna

- Drawskie Centrum Specjalistyczne – Drawsko Pomorskie, ul. Bolesława Chrobrego 4

Poradnia ginekologiczno-położnicza

- Drawskie Centrum Specjalistyczne - Drawsko Pomorskie, ul. Bolesława Chrobrego 4
- Drawskie Centrum Specjalistyczne, Wierzchowo, ul. Długa 43
- Joanna Szymczak-Brych, Złocieniec, Pl. 650-Lecia 1

Poradnia otolaryngologiczna

- Drawskie Centrum Specjalistyczne - Drawsko Pomorskie, ul. Bolesława Chrobrego 4

Poradnia okulistyczna

- Drawskie Centrum Specjalistyczne - Drawsko Pomorskie, ul. Bolesława Chrobrego 4

Poradnia gastroenterologiczna

- Drawskie Centrum Specjalistyczne - Drawsko Pomorskie, ul. Bolesława Chrobrego 4

Poradnia pulmonologiczna

- Drawskie Centrum Specjalistyczne - Drawsko Pomorskie, ul. Bolesława Chrobrego 4

Poradnia diabetologiczna

- Drawskie Centrum Specjalistyczne - Drawsko Pomorskie, ul. Bolesława Chrobrego 4

Poradnia urologiczna

- Drawskie Centrum Specjalistyczne - Drawsko Pomorskie, ul. Bolesława Chrobrego 4

Poradnia onkologiczna

- Drawskie Centrum Specjalistyczne - Drawsko Pomorskie, ul. Bolesława Chrobrego 4

Poradnia dermatologiczna

- Prywatny Gabinet Lekarski Alergologia i Dermatologia Agata Bachanek - Drawsko Pomorskie, Obrońców Westerplatte 1a
- NZOZ "Medica" S.C. – Złocieniec, Pl. 650-Lecia 1

Poradnia logopedyczna

- Logopeda mgr Anna Wojtkiewicz - Drawsko Pomorskie, Dworcowa 2A
- NZOZ "Medica" S.C., Złocieniec, Plac 650-lecia 1

Poradnia nefrologiczna

- NZOZ Centrum Dializ Fresenius Nephrocare - Drawsko Pomorskie, ul. Bolesława Chrobrego 4

Poradnia neurologiczna

- ISPL Anna Ines Wędzińska-Romanowska Lekarz Specjalista Neurolog - Drawsko Pomorskie, Bolesława Chrobrego 4/65

Poradnia reumatologiczna

- NZOZ "Medica" S.C., - Złocieniec, Plac 650-Lecia 1

5. Opieka psychiatryczna

Na rzecz ochrony zdrowia psychicznego opublikowane zostało Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022. Program określa działania mające na celu zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi kompleksowej, wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, a także kształtowanie wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałanie ich dyskryminacji. Do zdrowia psychicznego odnosi się również cel operacyjny 3 Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020. Dotyczy on profilaktyki problemów zdrowia psychicznego i poprawy dobrostanu psychicznego społeczeństwa.

Jak podaje informator statystyczny ochrony zdrowia województwa zachodniopomorskiego za 2017 rok, w poradniach dla osób z zaburzeniami psychicznymi i z uzależnieniem, według stanu na dzień 31 XII 2017 roku, pracowało razem 173 lekarzy, w tym 154 psychiatrów (34 z I° specjalizacji i 120 z II° specjalizacji).

W 2017 roku w poradniach dla chorych psychicznie i uzależnionych przyjęto 59 757 pacjentów w tym po raz pierwszy 15 404. Najliczniejszą grupę pacjentów stanowili leczeni z powodu zaburzeń psychicznych (bez uzależnień) – 50 507 osób. W tej grupie najwięcej osób leczonych było z powodu zaburzeń nerwicowych związanych ze stresem i somatoformicznych – 17 511 osób.

Na terenie powiatu drawskiego nie funkcjonują placówki świadczące usługi medyczne z zakresu zdrowia psychicznego. Najbliższe poradnie zdrowia psychicznego znajdują się w Wałczu, Łobzie, Świdwinie, Białogardzie i Szczecinku. Natomiast najbliższe oddziały psychiatryczne znajdują się w Wałczu, Szczecinku, Szczecinie, Koszalinie i Białogardzie. Dużym atutem powiatu jest funkcjonowanie wielu placówek wspierających osoby z zaburzeniami psychicznymi takimi jak:

I. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

ul. Bolesława Chrobrego 4, 78-500 Drawsko Pomorskie

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Drawsku Pomorskim osoby niepełnosprawne, w tym osoby z zaburzeniami psychicznymi i ich

rodziny mogą korzystać z pomocy psychologa, radcy prawnego i terapeutów systemowych. Na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych PCPR dofinansowuje ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do:

- uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- sportu , kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- rehabilitacji dzieci i młodzieży.

Tab. 3. Dofinansowanie wybranych zadań ze środków PFRON w 2018 roku

Rodzaje udzielonego dofinansowania	Liczba osób	
	ogółem	symbole
Turnus rehabilitacyjny	58	U, P,12-C
Zakup przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego	51	U, P, 12-C
Likwidacja barier technicznych	1	U
Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się	-	-
Inne formy wsparcia – pilotażowy program „Aktywny samorząd” – ogółem, w tym:	2	01-U, 02-P
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,	1	01-U, 02-P
- pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.	1	02-P

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Drawsku Pomorskim

W 2018 roku najwięcej dofinansowań ze środków PFRON dla osób z omawianymi symbolami przyczyn niepełnosprawności przeznaczono na turnusy rehabilitacyjne oraz zakup przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego.

II. POWIATOWY DZIENNY DOM SAMOPOMOCY OŚRODEK REHABILITACYJNO-KULTURALNY W DRAWSKU POMORSKIM

ul. Bolesława Chrobrego 4, 78 - 500 Drawsko Pomorskie

Filia w Złocięncu - ul. I Dywizji Wojska Polskiego 8A, 78-520 Złocieniec

Powiatowy Dzienny Dom Samopomocy – Ośrodek Rehabilitacyjno – Kulturalny w Drawsku Pomorskim wraz z Filią w Złocięncu przeznaczony jest dla 55 osób przewlekle psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie w wieku powyżej 18 roku życia, o co najmniej umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, mających poważne trudności w życiu codziennym, wymagających pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, jednocześnie wymagających wsparcia i postępowania rehabilitacyjnego. Zajęcia prowadzone są od poniedziałku do piątku. Ośrodek zapewnia dowóz uczestników z terenu powiatu drawskiego, trzy razy w tygodniu.

Głównym celem funkcjonowania Domu jest świadczenie usług w ramach indywidualnych i zespołowych treningów: funkcjonowania w życiu codziennym, umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, spędzania czasu wolnego.

Tab. 4. Liczba uczestników Powiatowego Dziennego Domu Samopomocy w poszczególnych latach z podziałem na przyczyny niepełnosprawności

Uczestnicy Powiatowego Dziennego Domu Samopomocy w Drawsku Pomorskim	Symbol przyczyny niepełnosprawności		
	01-U	02-P	12-C
Rok 2016	52	11	-
Rok 2017	44	11	-
Rok 2018	46	12	-

Źródło: Powiatowy Dzienny Dom Samopomocy Ośrodek Rehabilitacyjno-Kulturalny w Drawsku Pomorskim

III. DOM POMOCY SPOŁECZNEJ W DARSKOWIE

Darskowo 7, 78 – 520 Złocieniec

Dom Pomocy Społecznej w Darskowie jest jednostką stałego pobytu, przeznaczoną dla 67 osób przewlekle chorych psychicznie.

Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające oraz zaspokaja potrzeby religijne, w duchu ekumenizmu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających, ze szczególnym uwzględnieniem wolności, intymności, godności i poczucia bezpieczeństwa Mieszkańców oraz stopnia ich fizycznej i psychicznej sprawności. Mieszkańcy i ich rodziny mają umożliwiony kontakt z psychologiem. W zakresie usług wspomagających Dom Pomocy Społecznej zapewnia Mieszkańcom udział w terapii zajęciowej.

W ramach rehabilitacji prowadzone są zajęcia mające na celu wspieranie i zapewnienie możliwości aktywnego starzenia się w zdrowiu oraz prowadzenia w dalszym ciągu samodzielnego, niezależnego i satysfakcjonującego życia, nawet przy ograniczeniach funkcjonalnych.

IV. PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA W DRAWSKU POMORSKIM

ul. Obrońców Westerplatte 11, 78-500 Drawsko Pomorskie

Poradnia udziela dzieciom (od momentu urodzenia) i młodzieży pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu. Udziela rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno – pedagogicznej związanej z wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzieży, a także wspomaga przedszkola, szkoły i placówki w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Do zadań Poradni należy:

- 1) diagnozowanie dzieci i młodzieży,
- 2) udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- 3) realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych,

4) organizowanie i prowadzenie wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Tab. 5. Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego

ORZECZENIA O POTRZEBIE KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO			
	2015/2016	2016/2017	2017/2018
niepełnosprawność ruchowa	12	8	18
zagrożenie niedostosowaniem społecznym	22	12	12
niedostosowanie społeczne	83	55	84
upośledzenie w stopniu lekkim	79	37	45
upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym i znacznym	19	6	13
niepełnosprawność sprzężona	37	31	28
Autyzm, zespół Aspergera	3	3	9
Niewidzące, niedowidzenie	6	4	5

Niesłyszące, niedosłyszenie	8	1	3
zajęcia rewalidacyjno - wychowawcze zespołowe/indywidualne	6	3	2

Źródło: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Drawsku Pomorskim

Porównując rok szkolny 2015/2016 do kolejnych lat, można zaobserwować mniejszą ilość orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego wydawanych z powodu upośledzenia umysłowego w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym, jak również z powodu niepełnosprawności sprzężonej. W roku 2017/2018 widoczny jest wzrost liczby orzeczeń wydanych z powodu autyzmu i zespołu Aspergera.

V. ZESPÓŁ PLACÓWEK EDUKACYJNO-TERAPEUTYCZNYCH W BOBROWIE

Bobrowo 7, 78-520 Złocieniec

Zespół jest placówką publiczną dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym, głębokim, a także z niepełnosprawnością sprzężoną oraz dzieci i młodzieży z autyzmem. W swej strukturze posiada wszystkie etapy kształcenia tj. przedszkole, szkołę podstawową, gimnazjum, szkołę przysposabiającą do pracy. Ponadto placówka prowadzi również Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy, a także realizuje wczesne wspomaganie rozwoju dziecka.

W skład Zespołu Placówek Edukacyjno-Terapeutycznych wchodzi Warsztat Terapii Zajęciowej, który realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku. Warsztat jest placówką typu dziennego, przeznaczoną dla 35 osób.

Tab. 6. Liczba uczniów uczęszczających do Zespołu Placówek Edukacyjno-Terapeutycznych w Bobrowie

Liczba uczniów uczęszczających do Zespołu Placówek Edukacyjno-Terapeutycznych w Bobrowie	30.09.2016r.	30.09.2017 r.	30.09.2018 r.
Przedszkole specjalne	38	52	71
Szkoła Podstawowa	36	82	111
Gimnazjum	18	14	11
Szkoła Przysposabiająca do Pracy	17	15	15
Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy	11	5	-
RAZEM	120	168	208

Źródło: Zespół Placówek Edukacyjno-Terapeutycznych w Bobrowie

Na przestrzeni lat 2016-2018 widoczny jest wzrost liczby uczniów uczęszczających do Zespołu Placówek Edukacyjno-Terapeutycznych w Bobrowie.

VI. POWIATOWY URZĄD PRACY W DRAWSKU POMORSKIM

ul. Starogrodzka 9, 78-500 Drawsko Pomorskie

Powiatowy Urząd Pracy realizuje politykę aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych, w tym także osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności z tytułu choroby psychicznej m.in. poprzez:

- 1) udostępnienie możliwości korzystania ze stacjonarnej (tablica informacyjna w urzędzie pracy) oraz internetowej bazy ofert pracy (www.drawskopomorskie.praca.gov.pl), a także telefonicznej informacji o aktualnych propozycjach zatrudnienia;
- 2) działania promocyjne doradcy instytucjonalnego wśród potencjalnych pracodawców, w celu podniesienia wiedzy i świadomości m.in. w zakresie problematyki korzyści wynikających z zatrudnienia osób niepełnosprawnych;

- 3) dostęp do aktualnej bazy ofert staży czy szkoleń, a także bezpośredni kontakt z pracownikiem urzędu odpowiedzialnym za realizację danej formy wsparcia;
- 4) wsparcie poprzez prowadzone przez wykwalifikowanego pracownika urzędu poradnictwa zawodowego (indywidualnego i grupowego);
- 5) możliwość korzystania z poniższych usług lub instrumentów rynku pracy m.in. takich jak:
 - a) zatrudnienie na nowo utworzonym stanowisku pracy finansowanym w ramach środków przeznaczonych dla pracodawcy na doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy,
 - b) przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej,
 - c) organizacja staży,
 - d) organizacja prac interwencyjnych,
 - e) organizacja szkoleń,
 - f) finansowanie kosztów badań lekarskich lub psychologicznych,
 - g) zwrot kosztów przejazdu i zakwaterowania.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku w ewidencji osób bezrobotnych zarejestrowanych było 138 osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy (5,5% ogółu bezrobotnych – 2 499), w tym 61 kobiet. W grupie osób niepełnosprawny 12 osób posiadało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z tytułu choroby psychicznej.

Tab. 7. Liczba osób niepełnosprawnych z powiatu drawskiego objętych rehabilitacją zawodową w 2018 roku.

L.p.	Osoby bezrobotne lub poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu		2018
1.	Pośrednictwo pracy	Ogółem osoby niepełnosprawne	138
		W tym z zaburzeniami psychicznymi	12
2.	Poradnictwo zawodowe	Ogółem osoby niepełnosprawne	11
		W tym z zaburzeniami psychicznymi	0
3.	Szkolenia	Ogółem osoby niepełnosprawne	2
		W tym z zaburzeniami psychicznymi	1
4.	Staże	Ogółem osoby niepełnosprawne	7
		W tym z zaburzeniami psychicznymi	1

5.	Prace interwencyjne	Ogółem osoby niepełnosprawne	5
		W tym z zaburzeniami psychicznymi	2
6.	Roboty Publiczne	Ogółem osoby niepełnosprawne	1
		W tym z zaburzeniami psychicznymi	0
7.	Prace Społecznie Użyteczne	Ogółem osoby niepełnosprawne	3
		W tym z zaburzeniami psychicznymi	0
8.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	Ogółem osoby niepełnosprawne	0
		W tym z zaburzeniami psychicznymi	0
9.	Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	Ogółem osoby niepełnosprawne	0
		W tym z zaburzeniami psychicznymi	0
10.	Refundacja wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy, podjęcie działalności gospodarczej i inne finansowane ze środków PFRON	Ogółem osoby niepełnosprawne	Dotacja - 1 Refundacja 0 Inne: Staż - 6
		W tym z zaburzeniami psychicznymi	Dotacja - 0 Refundacja 0 Inne: Staż - 0

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Drawsku Pomorskim

VII. MIEJSKO GMINNE ORAZ GMINNE OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ

Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego określa, że ośrodki pomocy społecznej, w porozumieniu z poradniami zdrowia psychicznego czy innymi specjalistycznymi placówkami terapeutycznymi, organizują oparcie społeczne dla osób, które z powodu choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego mają poważne trudności w życiu codziennym, zwłaszcza w relacjach z otoczeniem, w zakresie edukacji, zatrudnienia oraz w sprawach bytowych.

Tab. 8. Ilość osób z zaburzeniami psychicznymi oraz ilość świadczeń wypłaconych z tytułu choroby psychicznej w poszczególnych gminach w latach 2017-2018.

L.p.	miasto i gmina	Lata	ilości świadczeń wypłaconych z tytułu choroby psychicznej	ilości osób z zaburzeniami psychicznymi
1.	Czaplinek	2017	1301	86
		2018	1328	88
2.	Drawsko Pomorskie	2017	600	25
		2018	538	25
3.	Kalisz Pomorski	2017	160	17
		2018	142	17
4.	Złocieniec	2017	1509	142
		2018	1610	163
5.	Wierzchowo	2017	408	34
		2018	408	34

Źródło: Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu powiatu drawskiego

2.2.1. Lecznictwo stacjonarne

Drawskie Centrum Specjalistyczne w Drawsku Pomorskim

Drawskie Centrum Specjalistyczne udziela świadczeń zdrowotnych służących ratowaniu, zachowywaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia oraz promocji i edukacji zdrowotnej pacjentów.

Tab. 9. Dane statystyczne za lata 2016-2018

Oddziały	Liczba leczonych osób z podziałem na wiek			
	Rok	17 lat i mniej	18-59 lat	Powyżej 59 lat
Chorób wewnętrznych	2016	0	527	981
	2017	0	498	1042
	2018	0	418	942
Oddział pediatryczny	2016	572	0	0
	2017	559	0	0
	2018	567	0	0

Oddział intensywnej terapii	2016	1	25	52
	2017	0	38	48
	2018	0	39	53
Oddział chirurgii	2016	6	608	391
	2017	6	686	514
	2018	2	560	459
Oddział ortopedyczny	2016	3	703	400
	2017	2	636	445
	2018	1	585	493
Oddział ginekologiczno-płożniczy	2016	5	1273	92
	2017	5	1037	46
	2018	8	974	71
Oddział neonatologiczny	2016	459	0	0
	2017	441	0	0
	2018	451	0	0
Oddział kardiologiczny	2016	0	0	0
	2017	0	397	605
	2018	0	563	846
Izba Przyjęć	2016	1595	3698	2520
	2017	1537	3916	2532
	do 07.2018	1106	2507	1775
Szpitalny Oddział Ratunkowy	od 08.2018	769	2413	1309

Dane: Drawskie Centrum Specjalistyczne w Drawsku Pomorskim

Od 1 kwietnia 2017 roku w Drawskim Centrum Specjalistycznym rozpoczął działalność oddział kardiologiczny. Zamknięte zostało Centrum Sercowo-Naczyniowego NAFIS. W sierpniu 2018 roku w Szpitalu reaktywowany został Szpitalny Oddział Ratunkowy.

Tab.10. Centrum Dializ – Fresenius Nephrocare

Stacja dializ	2016	2017	2018
Liczba stanowisk dializacyjnych	17	17	17
Liczba wykonanych dializ	11 022	10 780	10 122

Liczba osób dializowanych z podziałem na wiek	A	B	C	A	B	C	A	B	C
	52	6567	4403	-	5964	4816	-	5190	4932

Dane: Centrum Dializ Fresenius Nephrocare w Drawsku Pomorskim

- A - 17 lat i mniej
- B - 18-59 lat
- C - Powyżej 59 roku

Powyższe dane wskazują, że na przestrzeni lat 2016-2018 liczba wykonanych dializ zmniejszyła się. Widoczne jest również zmniejszenie liczby dializowanych osób w wieku 18-59 lat. Wzrosła natomiast liczba dializowanych osób powyżej 59 roku życia.

SPZOZ Szpital Specjalistyczny MSWiA w Złocięncu

W placówce znajduje się Oddział Leczenia Zaburzeń Nerwicowych, który posiada 24 łóżka. Pacjenci przyjmowani są na podstawie skierowania z Poradni Zdrowia Psychicznego oraz ze skierowaniami od lekarza psychiatry - specjalisty. Placówka ma podpisaną umowę z Narodowym Funduszem Zdrowia, przyjmuje pacjentów zarówno ze służb mundurowych jak i pacjentów cywilnych.

Tab. 11. Ilość Leczonych w SPZOZ Szpital Specjalistyczny MSWiA w Złocięncu – Oddział Leczenia Zaburzeń Nerwicowych

Rok	Ilość pacjentów ogółem	Ilość funkcjonariuszy służb mundurowych	Ilość pozostałych pacjentów	Średni czas hospitalizacji
2015	262	198	68	21 dni
2016	272	214	58	29 dni
2017	290	170	120	28 dni
2018	304	186	118	28 dni

Źródło: SPZOZ Szpital Specjalistyczny MSWiA w Złocięncu

Tab. 12. Najczęściej leczone jednostki chorobowe w roku 2018

Lp.	Nazwa schorzenia	Klasyfikacja ICD- 10
1	Zaburzenia nerwicowe, związane ze stresem i pod postacią somatyczną	F40-F48
2	Zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi	F50-F59
3	Zaburzenia osobowości i zachowania dorosłych	F60-F69

Źródło: SPZOZ Szpital Specjalistyczny MSWiA w Złocięcu

Na przestrzeni lat 2015-2018 na Oddziale Leczenia Zaburzeń Nerwicowych szpitala w Kańsku widoczny jest wzrost ilości przyjmowanych pacjentów. Na pierwszym miejscu wśród najczęściej leczonych jednostek chorobowych są zaburzenia nerwicowe związane ze stresem i pod postacią somatyczną.

2.2.2. Apteki w powiecie drawskim

Na terenie powiatu funkcjonuje 19 aptek ogólnodostępnych.

Tab. 13. Liczba aptek w poszczególnych gminach

Gmina	Liczba aptek
Czaplinek	4
Drawsko Pomorskie	5
Kalisz Pomorski	2
Wierzchowo	1
Złocieniec	7
Razem	19

2.2.3. Personel medyczny – zasoby ludzkie

Tab. 14. Lekarze pracujący w powiecie drawskim

Rok	Ogółem	Zatrudnienie na podstawie stosunku pracy	Wskaźnik na 10 tys. ludności	Pracujący, dla których jednostka sprawozdawcza jest głównym miejscem pracy	Wskaźnik na 10 tys. ludności
2015	65	3	11,2	26	4,5
2016	167	4	28,8	48	8,3
2017	187	7	32,4	36	6,2

Dane: Informator statystyczny ochrony zdrowia województwa zachodniopomorskiego

Tab. 15. Pielęgniarki pracujące w powiecie drawskim

Rok	Ogółem	Zatrudnienie na podstawie stosunku pracy	Wskaźnik na 10 tys. ludności	Pracujący, dla których jednostka sprawozdawcza jest głównym miejscem pracy	Wskaźnik na 10 tys. ludności
2015	111	25	19,1	56	9,6
2016	184	79	31,7	156	26,9
2017	211	83	36,6	142	24,6

Dane: Informator statystyczny ochrony zdrowia województwa zachodniopomorskiego

Tab. 16. Personel medyczny pracujący w ambulatoryjnej opiece medycznej

Rok	Lekarze					Lekarze dentyści	Pielęgniarki	Położne
	Razem	w tym specjaliści	w tym w podstawowej opiece zdrowotnej					
			Razem	W tym specjaliści				
				rodzinni	pediatrzy			
2015	74	42	23	12	6	3	86	12
2016	102	59	20	6	4	1	83	13
2017	104	77	26	14	7	5	83	14

Dane: Informator statystyczny ochrony zdrowia województwa zachodniopomorskiego

W latach 2015-2017 zauważalne jest zwiększenie ilości lekarzy i pielęgniarek pracujących na terenie powiatu. Znaczący wzrost ilości pracującego personelu medycznego nastąpił w 2016 roku.

Tab. 17. Personel według grup zawodowych zatrudniony w Drawskim Centrum Specjalistycznym w latach 2016-2018

L.p.	Wyszczególnienie grup zawodowych	Stan na dzień 31 grudnia		
		2016	2017	2018
1.	Lekarze, w tym zatrudnieni w poradniach przyszpitalnych i Opieka Nocna i Świąteczna	108	128	122
2.	Ratownicy medyczni	11	11	16
3.	Pielęgniarki	97	122	133
4.	Położne	17	17	17
5.	Sekretarki medyczne/ referent ds. administracji	9	11	12
6.	Technik fizjoterapii	4	5	5
7.	Technik RTG	5	6	6
8.	Technik analityki medycznej	6	8	11
9.	Technik sterylizacji	-	-	1
10.	Pracownik statystyki	3	3	3
11.	Personel niższy	3	3	2
12.	Magister farmacji	1	1	1
13.	Pracownik obsługi	6	8	7
14.	Personel sprzątający	28	32	34
15.	Opiekun medyczny	2	5	5
16.	Inni z wyższym wykształceniem	6	7	5
17.	Pracownicy administracji	9	9	10

Dane: Drawskie Centrum Specjalistyczne w Drawsku Pomorskim

Tab. 18. Zatrudnieni w 2018 roku w SPZOZ Szpital Specjalistyczny MSWiA w Złocięncu – Oddział Leczenia Zaburzeń Nerwicowych

Lp.	Nazwa stanowiska	Ilość osób
1	Lekarz psychiatra	3
2	Psycholog kliniczny	3
3	Psychoterapeuta	1
4	Terapeuta zajęciowy	2
5	Pielęgniarka	6

Źródło: SPZOZ Szpital Specjalistyczny MSWiA w Złocięncu

3. SYTUACJA ZDROWOTNA MIESZKAŃCÓW POWIATU DRAWSKIEGO

Tab. 19. Ruch naturalny ludności w latach 2014-2017 w powiecie drawskim

Rok	Urodzenia żywe	Zgony ogółem	Przyrost naturalny	Wskaźnik na 1000 ludności		
				Urodzenia żywe	Zgony ogółem	Przyrost naturalny
2014	602	576	26	10,33	9,89	0,45
2015	532	603	-71	9,15	10,37	-1,22
2016	559	569	-10	9,64	9,81	-0,17
2017	525	606	-81	9,08	10,48	-1,40

Źródło: GUS

W 2017 roku w powiecie drawskim zarejestrowano 525 urodzeń żywych tj. o 77 mniej niż w roku 2014. Z kolei liczba zgonów zwiększyła się z 576 w roku 2014, do 606 w roku 2017. W efekcie przyrost naturalny ukształtował się na poziomie ujemnym i w 2017 r. osiągnął wartość -81 (wskaźnik: -1,40).

3.1. Zgony wg przyczyn

Tab. 20. Zgony wg przyczyn

Powiat Drawski	Zgony ogółem	w tym z powodu				
		nowotworów	chorób układu krążenia	chorób układu oddechowego	chorób układu trawienia	zewnętrznych przyczyn zgonów
2014	576	159	265	28	24	37
2015	603	150	306	35	27	31
2016	569	165	274	28	25	37
2017	606	170	274	33	30	40

Dane: GUS

Dominującymi przyczynami zgonów mieszkańców powiatu drawskiego w latach 2014-2017 były zdecydowanie choroby układu krążenia. Wśród najczęstszych przyczyn zgonów wyróżnić można także nowotwory, choroby układu oddechowego oraz zewnętrzne przyczyny zgonów (urazy, upadki, wypadki, zatrucia, samobójstwa i zabójstwa).

3.2. Zachorowania na nowotwory złośliwe

Tab. 21. Zachorowalność na nowotwory złośliwe w powiecie drawskim

Wyszczególnienie		Liczby bezwzględne		
		ogółem	mężczyźni	kobiety
Powiat Drawski	2014	236	114	122
	2015	215	104	111
	2016	230	119	111
Nowotwory złośliwe wargi, jamy ustnej i gardła		3	2	1

Nowotwory złośliwe narządów trawiennych:			
- odbytnica	4	2	2
- jelito grube	15	9	6
- żołądek	10	5	5
- trzustka	2	2	0
- przełyk	2	1	1
- wątroba i przewody żółciowe wewnątrz-wątrobowe	4	3	1
- zgięcie esiczo-odbytnicze	2	2	0
Nowotwory złośliwe narządów oddechowych i klatki piersiowej:			
- tchawica, oskrzela i płuca	37	24	13
- krtań	2	0	2
Nowotwory złośliwe kości i chrząstki stawowej	3	2	1
Czerniak i inne nowotwory złośliwe skóry	10	3	7
Nowotwór złośliwy sutka	22	0	22
Nowotwory złośliwe żeńskich narządów płciowych:	5	-	5
- szyjka macicy	6	-	6
- trzon macicy	3	-	3
- jajniki			
Nowotwory złośliwe męskich narządów płciowych:	37	37	-
- gruczoł krokowy	2	2	-
- jądra			
Nowotwory złośliwe układu moczowego:			
- pęcherz moczowy	10	6	4
- nerki	8	5	3
Nowotwory złośliwe oka, mózgu i innych części CSN - mózg	5	2	3
Nowotwory złośliwe tarczycy	10	1	9
Nowotwór złośliwy umiejscowień innych i niedokładnie określonych	2	1	1
Nowotwory złośliwe tkanki limfatycznej, krwiotwórczej i tkanek pokrewnych:			
- choroba Hodgkina	1	1	0
- chłoniaki nieziarnicze	0	0	0
- szpiczak mnogi i nowotwory z komórek plazmatycznych	1	0	1

- białaczka	1	1	0
-------------	----------	----------	----------

Dane: Zachodniopomorski Rejestr Nowotworów Złośliwych

Nowotwory zajmują drugie miejsce wśród najczęstszych przyczyn zgonów, zaraz po chorobach układu krążenia. Wśród nowotworów złośliwych zdecydowanie największe zagrożenie stanowią nowotwory tchawicy, oskrzeli i płuc. Widoczna jest większa zachorowalność wśród mężczyzn na nowotwory tego typu.

Zauważalna jest także duża zachorowalność na nowotwory złośliwe żeńskich i męskich narządów płciowych. Wśród kobiet jest to nowotwór sutka, natomiast wśród mężczyzn nowotwór gruczołu krokowego.

W ostatnich latach udział nowotworów wśród przyczyn zgonów trochę wzrasta.

3.3. Stan zdrowia ludności - zachorowania na wybrane choroby

Tab. 22. Liczba osób w wieku 19 lat i więcej objętych opieką czynną w powiecie drawskim w latach 2016-2018

	Liczba osób objętych opieką czynną (stan w dniu 31 XII)	w tym w wieku				Z kolumny 1 osoby, które objęto opieką czynną po raz pierwszy w okresie sprawozdawczym
		19–34	35–54	55–64	65 i więcej	
2016	25 413	4 935	7 435	6 017	7 026	5 900
2017	28 391	4 711	8 091	6 935	8 654	3 165
2018	31 083	4 598	8 499	7 403	10 583	8 394

Źródło: Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie na podstawie rocznych sprawozdań MZ-11

Tab. 23. Liczba schorzeń rozpoznanych u osób w wieku 19 lat i więcej objętych opieką czynną w powiecie drawskim w latach 2016-2018

Rozpoznanie	Liczba osób, u których stwierdzono schorzenie ogółem (stan w dniu 31 XII)	w tym w wieku				Z kolumny 1 osoby, u których stwierdzono schorzenie po raz pierwszy w okresie sprawozdawczym	
		19–34	35–54	55–64	65 i więcej		
Gruźlica	2016	60	3	11	14	32	8
	2017	74	3	13	22	36	9
	2018	69	2	9	19	39	3
Nowotwory	2016	1 871	129	359	506	877	432
	2017	1 827	90	345	481	911	452
	2018	3 013	187	571	702	1 553	549
Choroby tarczycy	2016	2 492	346	687	667	792	424
	2017	2 676	397	742	697	840	334
	2018	3 563	462	1 031	816	1 254	755
Cukrzyca	2016	3 207	107	440	891	1 769	313
	2017	2 770	86	369	798	1 517	305
	2018	3 742	82	443	891	2 326	653
w tym leczeni insuliną	2016	450	28	90	153	179	47
	2017	724	17	152	250	305	66
	2018	656	16	126	216	298	60
Niedożywienie	2016	-	-	-	-	-	-
	2017	30	4	7	8	11	2
	2018	5	1	0	0	4	3
Zaburzenia odżywiania	2016	-	-	-	-	-	-
	2017	5	1	1	0	3	-
	2018	6	3	0	0	3	1

Otyłość								
	2016	-	-	-	-	-	-	
	2017	1 378	175	430	358	415	114	
	2018	1 671	222	551	358	540	83	
Niedokrwistość								
	2016	1 116	236	381	174	325	229	
	2017	656	146	213	102	195	109	
	2018	1 029	207	341	167	314	214	
Choroby obwodowego układu nerwowego								
	2016	6 078	837	2 159	1 645	1 437	761	
	2017	4 788	540	1 589	1 312	1 347	460	
	2018	6 420	623	2 119	1 772	1 906	770	
Choroby układu krążenia								
	2016	14 136	934	3 499	4 089	5 614	958	
	2017	14 382	848	3 342	4 237	5 955	828	
	2018	19 588	1 072	4 354	5 197	8 965	3 452	
w tym	przewlekła choroba reumatyczna							
		2016	184	10	32	60	82	21
		2017	162	11	15	43	93	9
		2018	160	10	13	31	106	2
	choroba nadciśnieniowa							
		2016	10 247	354	2 316	3 214	4 363	634
		2017	9 489	340	1 993	2 814	4 342	534
		2018	13 393	377	2 677	3 700	6 639	2 540
	choroby naczyń mózgowych							
		2016	643	10	67	163	403	121
		2017	542	9	40	133	360	78
		2018	948	12	80	182	674	114
niedokrwienna choroba serca								
	2016	2 476	15	196	620	1 645	287	
	2017	2 530	7	177	614	1 732	175	
	2018	2 882	288	496	635	1 463	321	
z wiersza 13 przebyty zawał serca								
	2016	170	0	21	58	91	22	
	2017	150	0	18	54	78	15	
	2018	130	0	10	35	85	6	
Przewlekły nieżyt oskrzeli, dychawica oskrzelowa								
	2016	2 229	417	418	479	915	192	
	2017	2 177	418	398	438	923	180	
	2018	2 657	421	451	524	1 261	407	

Przewlekłe choroby układu trawiennego						
2016	9 120	1 925	2 581	2 024	2 590	1 049
2017	8 535	1 539	2 328	1 931	2 737	746
2018	10 620	1 378	2 855	2 378	4 009	1 192
Choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej						
2016	13 732	1 955	3 811	3 667	4 299	1 572
2017	12 661	1 476	3 354	3 240	4 591	1 052
2018	17 332	1 463	4 663	4 596	6 610	2 877
Pacjenci z innymi schorzeniami wymagający opieki czynnej						
2016	6 809	1 101	1 913	1 682	2 113	614
2017	9 009	1 077	2 417	2 632	2 883	1 479
2018	15 756	1 772	3 675	3 616	6 743	633

Źródło: Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie na podstawie rocznych sprawozdań MZ-11

Powyższe dane pokazują, jak każdego roku w powiecie drawskim zwiększa się liczba osób objętych opieką czynną. Wśród najczęściej występujących schorzeń wśród osób w wieku 19 lat i więcej stwierdza się choroby układu krążenia, występujące najczęściej u osób po 65 roku życia. W 2018 roku zauważyć można znaczący wzrost zachorowań na to schorzenie. Widoczna jest również duża zachorowalność na choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej. Znaczący wzrost liczby osób dotkniętych tym schorzeniem nastąpił w 2018 roku, szczególnie wśród osób w wieku 65 lat i więcej.

Dane statystyczne w tabelach pokazują systematyczny wzrost osób leczonych w poradniach leczenia podstawowego również z zakresu nowotworów, choroby tarczycy, cukrzycy i otyłości. Większość tych schorzeń najczęściej dotyka osoby w wieku 65 lat i więcej.

3.4. Epidemiologia chorób zakaźnych

Tab. 24. Przypadki chorobowe powodujące zagrożenie dla życia na obszarze powiatu – choroby zakaźne

Jednostka chorobowa	Rok	Poniżej 17 lat	18-59	Powyżej 59
Wirusowe zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych i mózgu	2016	0	2	1
	2017	0	1	0
	2018	0	0	0

WZW typu C	2016	0	5	4
	2017	0	3	2
	2018	0	9	2
Ospa wietrzna	2016	346	17	0
	2017	300	22	1
	2018	90	5	1
Różyczka	2016	4	0	0
	2017	1	0	0
	2018	1	0	0
Borelioza	2016	5	55	45
	2017	1	47	36
	2018	2	39	35
Salmonella	2016	4	0	1
	2017	0	1	0
	2018	2	0	0
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	2016	3	2	7
	2017	0	3	9
	2018	2	1	10
Świnka	2016	3	1	0
	2017	3	0	0
	2018	6	3	0
Róża	2016	2	3	6
	2017	0	4	5
	2018	0	4	1
Rotawirusy	2016	56	1	3
	2017	35	4	4
	2018	29	6	0
Płonica	2016	12	0	0
	2017	22	22	0
	2018	20	0	0

Dane: PSS-E w Drawsku Pomorskim

Wśród chorób zakaźnych wymienionych powyżej, w powiecie drawskim w latach 2016-2018 najczęściej występowała ospa wietrzna, borelioza oraz rotawirusy. Zauważalne jest zmniejszenie liczby osób, których dotknęły te choroby.

Tab. 25. Zachorowanie na grypę w powiecie drawskim

Jednostka chorobowa	Rok	0-14	15-64	65 i więcej
Grypa	2016	1575	1388	4862
	2017	4040	4318	5256
	2018	2907	5256	1278

Dane: PSS-E w Drawsku Pomorskim

Wśród wszystkich chorób zakaźnych, które w Polsce objęte są nadzorem epidemiologicznym najczęściej zachorowań wywołuje grypa. Największe zachorowanie na grypę widoczne jest wśród osób w wieku 15-64 lat. Zachorowanie w tej grupie wiekowej wzrasta. Zauważalne jest natomiast zmniejszenie liczby zachorowań na grypę w roku 2018 wśród osób w wieku powyżej 65 roku życia, w porównaniu do lat 2016-2017.

3.5. Struktura niepełnosprawności według stopnia i przyczyny

Tab. 26. Orzeczenia wydane przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Drawsku Pomorskim w latach 2016 – 2018 z podziałem na stopień niepełnosprawności

Przyczyny niepełnosprawności	Stopień znaczny			Stopień umiarkowany			Stopień lekki		
	rok			rok			rok		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Upośledzenia umysłowe	5	3	6	10	18	11	0	1	0
Choroby psychiczne	18	15	23	29	30	34	18	16	7
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	1	7	7	8	9	8	17	9	18
Choroby narządu wzroku	11	6	8	3	7	6	2	0	0
Upośledzenie narządu ruchu	32	20	16	54	57	63	116	82	62
Epilepsja	0	0	0	13	9	14	7	3	2

Choroby układu oddechowego i krążenia	39	49	40	35	42	39	39	34	19
Choroby układu pokarmowego	16	27	20	11	8	12	4	8	3
Choroby układu moczowo-płciowego	20	27	32	18	18	24	8	8	5
Choroby neurologiczne	52	42	63	33	19	27	24	18	10
Inne schorzenia	17	10	18	20	20	23	18	6	7
Całościowe zaburzenia rozwojowe	2	1	1	0	0	0	1	1	0
RAZEM	213	207	234	234	237	261	254	186	133

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Drawsku Pomorskim

Z powyższych danych wynika, że w latach 2016-2018 najczęściej orzeczeń o niepełnosprawności wydano w stopniu umiarkowanym, a najmniej w stopniu lekkim. Widoczny jest spadek liczby wydawanych orzeczeń w stopniu lekkim, natomiast wzrosła ilość orzeczeń o stopniu umiarkowanym i znacznym. Najwięcej orzeczeń wydano z powodu schorzeń takich jak choroby neurologiczne, choroby układu oddechowego i krążenia oraz upośledzenie narządu ruchu.

Tab. 27. Orzeczenia wydane przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Drawsku Pomorskim w latach 2016 – 2018 z podziałem na wiek

Przyczyna niepełnosprawności	Wiek								
	16 lat i mniej			16-60			60 lat i więcej		
	rok								
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Upośledzenia umysłowe	11	14	6	15	22	17	0	0	0
Choroby psychiczne	2	3	4	41	42	35	24	19	29
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	8	2	0	11	9	13	15	16	20
Choroby narządu wzroku	5	6	2	9	9	9	7	4	5
Upośledzenie narządu ruchu	9	3	4	126	91	75	76	68	66
Epilepsja	3	9	5	20	10	15	0	2	1
Choroby układu oddechowego i krążenia	4	3	3	44	39	30	69	86	68
Choroby układu pokarmowego	8	2	3	14	23	17	17	20	18
Choroby układu moczowo-płciowego	2	2	2	24	24	33	22	29	28
Choroby neurologiczne	5	10	6	55	47	46	54	32	54
Inne schorzenia	13	7	15	27	19	30	28	17	18
Całościowe zaburzenia rozwojowe	27	24	24	3	2	1	0	0	0

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Drawsku Pomorskim

Wśród osób orzekanych, najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku 16-60 lat. W tej grupie wiekowej najwięcej orzeczeń wydano z powodu upośledzenia narządu ruchu. Widoczna jest duża liczba orzeczeń wydanych z powodu choroby układu oddechowego i krążenia, upośledzenia narządu ruchu oraz chorób neurologicznych wśród osób starszych w wieku 60 lat i więcej.

Zauważalna jest większa ilość wydawanych orzeczeń dla mężczyzn.

Tab. 28. Podział wszystkich wydanych orzeczeń z podziałem na płeć

Podział ze względu na płeć	rok		
	2016	2017	2018
Kobiety	344	304	307
Mężczyźni	357	326	321

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Drawsku Pomorskim

3.6. Pomoc społeczna

Tab. 29. Ilość osób kierowanych do DPS oraz ilość osób korzystających z usług opiekuńczych i pobierających zasiłek pielęgnacyjny z tytułu niepełnosprawności w poszczególnych gminach

	Gmina	2016	2017	2018
Ilość osób kierowanych do DPS	Kalisz Pomorski	3	2	1
	Drawsko Pomorskie	2	2	8
	Czaplinek	1	2	0
	Złocieniec	2	5	5
	Wierzchowo	0	2	0
Ilość osób korzystających z usług opiekuńczych	Kalisz Pomorski	31	43	49
	Drawsko Pomorskie	36	42	55
	Czaplinek	24	27	25
	Złocieniec	71	73	83
	Wierzchowo	Brak realizowanych usług opiekuńczych		Od 09.04 5

Liczba osób pobierających zasiłek pielęgnacyjny z tyt. niepełnosprawności	Kalisz Pomorski	145	143	161
	Drawsko Pomorskie	362	363	366
	Czaplinek	260	265	258
	Złocieniec	394	371	386
	Wierzchowo	27	27	29

4. INFRASTRUKTURA POMOCY ŚRODOWISKOWEJ DLA OSÓB STARSZYCH

4.1. Hospicja domowe *

- Zakład Domowej Opieki Długoterminowej – Drawsko Pomorskie, ul. B. Chrobrego 4
- Zakład Usług Medycznych "Puls-Med. – Drawsko Pomorskie, ul. Złocieniecka 22g

4.2. Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne*

- Anna Buniak „Medik” Sklep Specjalistycznego Zaopatrzenia Medycznego - Drawsko Pomorskie, B. Chrobrego 4,
- Toruńskie Zakłady Materiałów Opatrunkowych Dystrybucja Szczecin Sp. z o.o., Drawsko Pomorskie, Piłsudskiego 29,
- Apteka "Deszczowa" Andrzej Simlat, Złocieniec Piłsudskiego 11,
- Toruńskie Zakłady Materiałów Opatrunkowych Dystrybucja Szczecin Sp. z o.o., Złocieniec, Włókiennicza 11D,

4.3. Świadczenia Zespołu Długoterminowej Opieki Domowej dla pacjentów wentylowanych mechanicznie*

- Ośrodek Wentylacji Domowej Medycyna Specjalistyczna Sp. z o.o., Drawsko Pomorskie, ul. Obrońców Westerplatte 1a

4.4. Świadczenia w Pielęgniarskiej Opiece Długoterminowej Domowej*

- Zakład Domowej Opieki Długoterminowej - Drawsko Pomorskie, ul. B. Chrobrego 4,
- Zakład Usług Medycznych Puls-Med, Drawsko Pomorskie, Złocieniecka 22g

**Źródło: Zachodniopomorski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Szczecinie*

4.5. Uniwersytety Trzeciego Wieku

Stowarzyszenia Uniwersytetu Trzeciego Wieku mają na celu poprawę jakości życia osób starszych. Przede wszystkim służą rozwijaniu sprawności intelektualnej, fizycznej i kulturalnej osób starszych, a także integracji seniorów. W powiecie drawskim funkcjonują 2 Stowarzyszenia Trzeciego Wieku:

- Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Złocięncu
ul. Wolności 6, 78-520 Złocieniec
- Stowarzyszenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku „Złoty Wiek” w Drawsku Pomorskim
ul. Dworcowa 2, 78-500 Drawsko Pomorskie
- Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Kaliszu Pomorskim
ul. Dworcowa 6, 78-540 Kalisz Pomorski

4.6. Kluby Seniora

Kluby Seniora to miejsca, w których rozwija się życie kulturalne, towarzyskie oraz oświatowe osób starszych. Głównym ich celem jest stworzenie miejsc, w których seniorzy mogą się spotkać i ciekawie spędzić czas, a także utrzymywać kontakty towarzyskie. Na terenie powiatu funkcjonują:

- Klub Senior + w Czaplinku
ul. Moniuszki 26, 78-550 Czaplinek
- Dzienny Dom Senior + w Kaliszu Pomorskim
ul. Grunwaldzka 4, 78-540 Kalisz Pomorski

Dodatkowo na rzecz seniorów działa także:

- Stowarzyszenie Seniorów w Drawsku Pomorskim
ul. Park Chopina 2/4, 78-500 Drawsko Pomorskie

4.7. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów

Związek Emerytów i Rencistów jest organizacją pozarządową, która zrzesza emerytów, rencistów i inwalidów w celu poprawy ich warunków socjalno-bytowych oraz uczestnictwa w życiu społecznym, integrowania oraz aktywizacji poprzez organizowanie różnych form życia kulturalnego, a także reprezentowania interesów emerytów, rencistów i inwalidów wobec organów władzy i administracji publicznej, samorządowej oraz popularyzowania ich problemów wśród społeczeństwa.

W powiecie drawski funkcjonują następujące oddziały okręgowe Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów:

- Oddział Rejonowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Złocięcu, ul. A. Mickiewicza 16, 78-520 Złocieniec
- Oddział Rejonowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Drawsku Pomorskim, ul. Piłsudskiego 12, 78-500 Drawsko Pomorskie

5. PODSUMOWANIE

Zmniejszająca się liczba ludności powiatu drawskiego oraz postępujący proces starzenia się społeczeństwa, powiązany jest z konsekwencjami ekonomicznymi oraz koniecznością dostosowania systemu usług medycznych do nowej sytuacji. Zwiększenie populacji osób starszych wymagać będzie szerszego dostępu do specjalistycznych usług i świadczeń. Wraz z wiekiem rosną długotrwałe problemy zdrowotne, które utrudniają samodzielne zaspakajanie potrzeb oraz zwiększają zapotrzebowanie na świadczenia zdrowotne. Zatem konieczne jest zapewnienie odpowiedniej opieki osobom starszym poprzez tworzenie m.in. Domów Pomocy Społecznej, Zakładów Opiekuńczo-Lecznicych i Pielęgnacyjno-Opiekuńczych.

Coraz więcej osób choruje na choroby układu krążenia, choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej, szczególnie wśród osób starszych. Zauważalny jest także wzrost liczby osób leczonych z powodu nowotworów, chorób tarczycy, cukrzycy i otyłości.

Głównymi przyczynami zgonów w latach 2014-2017 były choroby układu krążenia oraz nowotwory. Największym zagrożeniem dla życia mieszkańców powiatu jest nowotwór tchawicy, oskrzeli i płuc. Widoczne jest także duże zachorowanie na nowotwory złośliwe męskich i żeńskich narządów płciowych.

Najwięcej orzeczeń o niepełnosprawności wydano z powodu chorób neurologicznych, chorób układu oddechowego i krążenia oraz upośledzenia narządu ruchu.

Spośród chorób zakaźnych, objętych w Polsce nadzorem epidemiologicznym, najwięcej zachorowań wywołuje grypa. Zauważalne jest zmniejszenie liczby zachorowań na grypę w roku 2018 wśród osób powyżej 65 roku życia, w porównaniu do lat 2016-2017. Wśród chorób zakaźnych często występuje także ospa wietrzna, borelioza oraz rotawirusy.

Ponadto, mając na uwadze zdrowie psychiczne, w powiecie drawskim występuje brak dostępności do stacjonarnej i ambulatoryjnej opieki psychiatrycznej. Dlatego ważne są próby podjęcia działań, w celu umożliwienia mieszkańcom dostępności do opieki psychiatrycznej na terenie powiatu, chociażby poprzez utworzenie poradni psychiatrycznej.

Literatura:

1. Sytuacja zdrowotna ludności Polski i jej uwarunkowania NIZP-PZH, Warszawa 2018,
2. Informatory statystyczne ochrony zdrowia województwa zachodniopomorskiego za lata 2015-2017, Urząd Statystyczny w Szczecinie, Szczecin,
3. Sytuacja demograficzna osób starszych i konsekwencje starzenia się ludności Polski w świetle prognozy na lata 2014-2050, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2014,
4. Strategia Rozwoju Powiatu Drawskiego na lata 2015-2025.

Opracowanie:

Wydział Ochrony Zdrowia i Spraw Społecznych
Starostwo Powiatowe w Drawsku Pomorskim
Pl. E.Orzeszkowej 3, 78-500 Drawsko Pomorskie
zdrowie@powiatdrawski.pl